

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

**Proiect de LEGE
pentru aprobarea Ordonanței Guvernului
privind dreptul absolvenților de a beneficia de acte de studii recunoscute la
finalizarea unor studii neautorizate și sancționarea instituțiilor de învățământ care
școlarizează fără autorizare**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale	În anul 2009, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, denumit în continuare M.E.C.Ș., a primit o solicitare neobișnuită pentru avizarea de formulare tipizate pentru acte studii, aferente ciclului I de licență, în sensul că, numărul tipizatelor solicitate echivala, aproximativ, cu numărul de absolvenți din promoția anului respectiv. În acest context s-a procedat la verificări și s-a constatat că o instituție de învățământ superior a înmatriculat și școlarizat studenți la programe de studii organizate, la forme de învățământ neautorizate, începând cu anul universitar 2005 - 2006. Având programe de studii autorizate/acreditate la forma de zi, instituția de învățământ superior respectivă nu s-a supus procesului de evaluare pentru autorizarea programelor de studii și la formele de învățământ: la distanță și cu frecvență redusă și, în plus, a dat în judecată Guvernul, pentru anularea poziției din hotărârea Guvernului, ce se adoptă anual, în care se precizau locațiile și formele de învățământ unde are dreptul să școlarizeze. M.E.C.Ș. a avut calitatea de intervenient în favoarea Guvernului. Curtea de Apel din București, Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, prin Sentința civilă nr. 3.326 pronunțată în 2008, în dosarul nr.1949/2/2008, elimină, la cererea instituției de învățământ superior respective, prevederile din Hotărârea Guvernului nr. 676/2007 privind domeniile de studii universitare de licență, structurile instituțiilor de învățământ superior și specializările organizate de acestea, cu completările ulterioare, în ceea ce privește
--	---

programele organizate de către aceasta.

Precizăm faptul că, respectiva instituție de învățământ nu a avut în vedere faptul că, prin eliminarea din hotărârea de guvern ce se adoptă, anual, privind domeniile de studii universitare de licență, structurile instituțiilor de învățământ superior și specializările organizate de acestea, nu mai poate elibera diplome recunoscute de M.E.C.Ș. și, totodată, nu și-a asumat să își informeze absolvenții despre această situație.

În acest context M.E.C.Ș a pus în executare sentința civilă și, totodată, pentru protecția studenților și absolvenților, care au fost de bună credință, aflându-se într-o eroare comună cu privire la formele de învățământ și locațiile unde se putea realiza școlarizarea, în mod legal, precum și cu privire la finalizarea și continuarea studiilor, Guvernul a adoptat Ordonanța Guvernului nr. 10/2009 privind dreptul studenților înmatriculați la formele de învățământ la distanță sau cu frecvență redusă de a continua studiile la programe de studii de licență autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate.

Prin această ordonanță, s-a constituit pentru studenții înmatriculați în anul I în perioada 2005 - 2008, având în vedere principiul bunei credințe precum și cel privind „error communis facit ius”, dreptul de a-și continua studiile la specializări/programe de studii autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate, potrivit unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării și inovării.

Același drept a fost constituit și pentru studenții ciclului universitar de licență, înmatriculați în anul I în perioada 2005 - 2008 la specializări/programe de studii organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă.

În aceste condiții, marea majoritate a studenților și-au continuat studiile la aceeasi universitate, fiind transferați la forma de învățământ de zi, formă acreditată. Evident, în acest context, instituția de învățământ superior și-a depășit capacitatea maximă de școlarizare, la această formă, în raport de criteriile și standardele de acreditare.

Precizăm că există o corelație între capacitatea maximă de școlarizare aprobată de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, numărul studenților înmatriculați și numărul absolvenților pentru care se poate cere aprobarea de formulare tipizate în vederea eliberării actelor de studii.

Așadar, în aceste condiții, universitatea în cauză, are dreptul doar la un număr de formulare tipizate, insuficient pentru toți absolvenții săi, întrucât, prin transferul celor de la ID și IFR, precum și a celor școlarizați în diferite locații, organizate în străinătate, și-a depășit capacitatea maximă de școlarizare, iar MECȘ nu poate aproba tipărirea de formulare tipizate peste numărul de locuri alocate aferent capacității maxime de școlarizare.

Menționăm că sunt situații în care acești absolvenți, cu examen de licență promovat și cărora li s-a eliberat adeverință au calitatea de salariați. Astfel, în temeiul adeverințelor au fost promovați, salariați, au exercitat activitate specifică, iar urmare a neprezentării diplomei de licență au fost repuși în situația anterioară, uneori la solicitarea Curții de Conturi.

Conform Legii nr.1/2011, anual, prin hotărâre a Guvernului, promovată de către M.E.C.Ș. conform prevederilor art.138 alin. (5) din Legea educației naționale nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare, se aprobă Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, domeniile și programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, propus de către agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program, denumit în cele ce urmează, Nomenclator.

Aprobarea necesarului de formulare tipizate ale actelor de studii solicitate de către instituțiile de învățământ superior, se efectuează ținând seama de Nomenclator.

În acest context s-au declanșat, începând cu anul 2011, după intrarea în vigoare a Legii nr.1/2011 o serie de litigii dintre absolvenții care și-au finalizat cu examen de licență studiile și au primit o adeverință, în acest scop, și instituția de învățământ care nu avea formulare tipizate, M.E.C.Ș. fiind chemat în garanție pentru ca hotărârile judecătorești să-i fie opozabile și, astfel, să aprobe tipărirea de formulare tipizate.

O altă categorie de absolvenți, care au dat în judecată M.E.C.Ș. o reprezintă absolvenții care au diplomă, însă nu beneficiază de recunoașterea studiilor confirmată de aceasta, pentru a ocupa posturi în sistemul național de învățământ, datorită neconcordanței cu Nomenclatorul anual, întrucât au fost înmatriculați la programe de studii, pentru care nu s-a acordat autorizarea sau acordarea autorizării s-a realizat pe parcursul ciclului de școlarizare și nu în anul I, iar Legea 1/2011 nu a stabilit dispoziții tranzitorii pentru aceste cazuri.

O situație distinctă, pe care o menționăm este aceea a absolvenților care au promovat programe de studii autorizate/acreditate și ale căror acte de studii nu au fost vizate în procedura de vizare a diplomelor, datorită neconcordanțelor cu unele dintre elementele Nomenclatorului.

Vizarea actelor de studii se realizează, potrivit normelor legale specifice, de către Ministerul Educației și Cercetării Științifice prin Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor și presupune verificarea și certificarea autenticității și legalității actului de studiu și a înscrisurilor de pe acest act; procedura de vizare se aplică

numai pentru statele care solicită, pe bază de reciprocitate, apostilarea sau supralegalizarea actelor de studii.

Astfel, în cadrul Nomenclatorului în perioada 2005 – 2010 s-au aprobat, la solicitarea unor instituții de învățământ superior, modificări privind denumirile domeniului/profilului, specializării, titlurilor conferite, modificări, care nu au fost corelate cu înscrisurile de pe diplomele conferite în urma finalizării acestor programe și cu promoțiile cărora le erau aplicabile aceste modificări.

Așadar, nu au fost sesizate la timp aceste modificări din Nomenclator și, astfel, s-au completat eronat și s-au eliberat acest tip de acte de studii care generează imposibilitatea de recunoaștere.

Totodată, s-au identificat neconcordanțe între elementele Nomenclatorului și conținutul diplomelor emise de instituțiile de învățământ superior în perioada imediat următoare aplicării Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare care a implementat sistemul Bologna (cele 3 cicluri de studii universitare), astfel: în condițiile în care acest act normativ prevedea intrarea în lichidare a colegiilor universitare de scurtă durată (3 ani) și posibilitatea acordată absolvenților acestor colegii de a-și continua studiile în vederea obținerii diplomei de Licență, în baza recunoașterii studiilor anterioare de către instituțiile de învățământ superior, acestea au eliberat diplome de licență în specializări de licență care nu erau menționate în Nomenclator, acordând titluri care, de asemenea, nu au fost prevăzute în Nomenclator.

Această situație s-a datorat și faptului că Legea nr. 288/2004 nu a fost urmată de adoptarea unor norme de aplicare care să stabilească modalitatea de continuare a studiilor și de completare precum și de eliberare a diplomelor, majoritatea instituțiilor de învățământ superior completând tipizatele în conformitate cu denumirea specializării și a titlului obținute în urma absolvirii colegiului universitar.

În plus, s-au identificat absolvenți care au absolvit programe de studii organizate într-o limbă de predare care nu fusese autorizată la data înmatriculării, situația acestor absolvenți necesitând soluționare pentru a putea beneficia de acte de studii recunoscute.

De asemenea, s-a respins recunoașterea studiilor unor absolvenți înmatriculați la forma de învățământ ID și care au primit aprobare de a susține doi an într-unul singur.

Având în vedere cazurile de depășire a capacității maxime de școlarizare se propune ca măsură preventivă sancționarea instituțiilor de învățământ superior care înmatriculează studenți peste capacitatea maximă de școlarizare aprobată, ori la programe de studii organizate la forme de învățământ neautorizate, în vederea prevenirii unor asemenea fapte.

2. Schimbări preconizate	Având în vedere principiul bunei credințe și cel privind principiul validitatea aparenței în drept, absolvenții aflându-se într-o eroare comună și invincibilă lor, crezând că au fost înmatriculați cu statut de student, într-o instituție de învățământ superior acreditată și, că au finalizat studiile, având adevăruri ce confirmă acest fapt, se impune consituirea dreptului acestora de a beneficia de acte de studii recunoscute la finalizarea programelor de studii. În consecință, erorile și greșelile instituțiilor de învățământ superior în procesul de gestionare a actelor de studii, precum și în cel privind evaluarea în vederea asigurării calității prin organizarea de programe de studii, la formele de învățământ neautorizate, nu pot fi imputate absolvenților aflați în eroare comună și invincibilă cu privire la legalitatea formei de învățământ absolvite. Acestor absolvenți nu li se poate crea sau menține un statut juridic incert. Se impune adoptarea proiectului de act normativ prin care se reglementează cu privire la dreptul absolvenților de a beneficia de acte de studii recunoscute la finalizarea unor programe de studii organizate la forme de învățământ și/ sau locații neautorizate și sancționarea instituțiilor de învățământ care în viitor vor mai înmatricula studenți peste capacitatea maximă de școlarizare aprobată ori la programe de studii neautorizate ori organizate la forme de învățământ neautorizate/neacreditate. Prin proiectul de act normativ se propune ca pentru următoarele categorii de absolvenți cu examen de licență, promovat: a) care au fost înmatriculați ca studenți la programe de studii organizate la forme de învățământ și/sau în locații geografice neautorizate; b) ce au fost înmatriculați ca studenți la programe de studii organizate în limbă de predare neautorizată; c) care au fost înmatriculați peste capacitatea maximă de școlarizare aprobată; d) ce au fost înmatriculați ca studenți la programe de studii aflate în curs de autorizare, la data înmatriculării acestora; e) care au fost înmatriculați ca studenți la programe autorizate / acreditate, cu nerespectarea condițiilor de înmatriculare sau mobilitate; f) ce au fost înmatriculați la programe de studii fără respectarea numărului minim de credite, să se constituie dreptul beneficiarilor, proprietari ai diplomelor de a beneficia de efectele acestora, adică de drepturile subiective conferite. De dreptul de a beneficia de acte de studii, recunoscute de către stat, se bucură și absolvenții înmatriculați la programe de studii autorizate/acreditate organizate la forma de învățământ ID și care au parcurs, cu aprobare, doi ani de studii într-un singur an. Proiectul de act normativ reglementează și situația absolvenților care
--------------------------	--

	au diplome de licență în specializări de licență care nu erau menționate în Nomenclator. Necesitatea adoptării unui astfel de act normativ derivă din multitudinea de situații în care se află absolvenții care încă nu beneficiază de recunoașterea actelor de studii eliberate de instituțiile de învățământ superior. Astfel, recunoașterea actelor de studii presupune în primul rând, existența acestora. Actele de studii se bucură de prezumția de legalitate. Totuși, în situația în care aceste diplome nu sunt recunoscute, ca urmare a neconformității lor, ar trebui deschise procese în vederea anulării acestora. Este necesar a se ține cont de faptul că diplomele eliberate au fost utilizate de către beneficiarii acestora, intrând în circuitul civil și producând efecte juridice (în ceea ce privește angajarea, salarizarea etc.). Menționăm, totodată, faptul că recunoașterea diplomei intervine în momentul în care beneficiarul dorește să folosească diploma în străinătate. În această situație este necesară parcurgerea unei proceduri de verificare, procedură care se desfășoară în baza regulilor în vigoare în prezent, deși absolventul a fost înmatriculat/școlarizat într-o perioadă anterioară, perioadă în care verificările nu includeau aceleași standarde. Totodată, se creează dreptul absolvenților de a beneficia de recunoașterea diplomelor în procedura de vizare, pentru statele care solicită, pe bază de reciprocitate, apostilarea sau supralegalizarea actelor de studii. În plus, se propune sancționarea instituțiilor de învățământ superior care înmatriculează studenți, peste capacitatea maximă de școlarizare aprobată, ori la programe de studii organizate la forme de învățământ neautorizate/neacreditate cu plata integrală a contravalorii taxelor de școlarizare către stat. Totodată, se are în vedere împuternicirea Ministerului Educației și Cercetării Științifice să constate depășirea capacității maxime de școlarizare ori școlarizarea la programe de studii organizate la forme de învățământ neautorizat/neacreditate și să stabilească creanțele bugetare, care se fac venit la bugetul de stat.
3. Alte informații	Nu e cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ are impact social întrucât clarifică situația beneficiarilor direcți ai educației, studenții care au fost înmatriculați, la programe de studii organizate la forme de învățământ și/sau în locații neautorizate, peste capacitatea de școlarizare aprobată, la programe de studii aflate în curs de autorizare la data înmatriculării. Se asigură recunoașterea unor drepturi dobândite de către absolvenții care s-au aflat într-o eroare comună și invincibilă, ceea ce va avea impact benefic asupra societății.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu e cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.	Nu e cazul.
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						

(ii)bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii)bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
7. Alte informații	Nu e cazul.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ;	a) Nu e cazul.					
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	b) Procedura de aprobare a formularelor tipizate se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării științifice; procedura de recunoaștere și de aprobare a formularelor tipizate ale actelor de studii; Modelul de proces - verbal și de stabilire a creanțelor bugetare reglementat la art. 5 din proiectul de act normativ.					
1^1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

2. Conformitatea actului normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu e cazul.

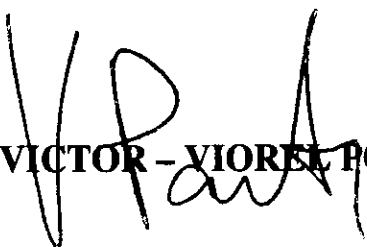
Secțiunea a 6-a
Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Tarii c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ, prin avizul nr.918/2015.
6. Alte informații	S-a asigurat consultarea Consiliului Rectorilor cu privire la elaborarea prezentului proiect de act normativ.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	În vederea respectării prevederilor legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public, proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina de internet a ministerului, www.edu.ro , la Secțiunea „Proiecte de acte normative”.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind dreptul absolvenților de a beneficia de acte de studii recunoscute la finalizarea unor studii neautorizate și sancționarea instituțiilor de învățământ care școlarizează fără autorizare.

PRIM-MINISTRU

VICTOR - VIOREL PONTA